UUTISET

Hinta nousee niin korkeaksi, ettei kotimaiselle kielolle ole kysyntää. **TOIMINNANJOHTAJA JYRKI JALKANEN, KAUPPAPUUTARHALIITTO**

PÄIVÄN PUNKTI

Kyttäämään

Poliisihallinto Suomessa on hankalassa tilanteessa. Valtio haluaa lisää turvallisuutta mutta ei anna rahaa.

Poliisilaitosten määrää on supistettu rajusti. Liikkuva poliisi on lakkautettu. Virkapukuisia poliiseja on vedetty pois maaseudulta. Kyläpoliisit on pantu eläkkeelle.

Poliisin oman tilaston mukaan poliisi tulee paikalle runsaassa yhdeksässä minuutissa. Toisaalta Suomessa on seutuja, jossa poliisia saa odottaa tuntitolkulla.

Joulun alla poliisiylijohtaja Mikko Paatero esittikin, että Suomessakin voitaisiin ottaa käyttöön vapaaehtoiset apupoliisit. Esimerkkiä otettaisiin Britanniasta.

Briteissä naapurivahdit kävelevät kadulla, keskustelevat ihmisten kanssa ja ennaltaehkäisevät rikollisia.

Paateron mielestä tällainen huolenpito sopisi Suomeen enemmän kuin hyvin. Erityisesti haja-asutusalueilla tarvittaisiin uudenlaista ajattelua.

Ymmärrän Paateron huolen. Kun sinitakkeja ei riitä joka paikkaan, vapaaehtoiset apupoliisit olisivat tyhjää parempia. Heiltä voisi ainakin kysyä, mihin päin Reiska lähti, kun ensin vei kaljat kioskista.

Epäilen kuitenkin ratkaisun järkevyyttä. Välittämisestä tulisi hyvin nopeasti kyttäämistä. Juuri sitä, mitä sen ei pitäisi olla.

Meillä on vapaaehtoisia palokuntia ja vapaaehtoinen riistakolareita selvittävä metsästäjien virka-apu. Ne toimivat hyvin. Vapaaehtoinen poliisi ei kuitenkaan kuulosta hyvältä.

Kerrotaan, että Lapissa eräs poliisimies teki kerran ehdotuksen valtion budjettiin. Poliisilla pitäisi olla määräraha kossun ostoon.

Kossua tarvittaisiin, kun rattijuopumuksesta epäiltyä kansalaista lähdetään viemään Rovaniemelle viralliseen verikokeeseen. Matka on niin pitkä, että asiakas ehtii selvitä, ennen kuin päästään perille. Tarjoilu mustassamaijassa pitäisi epäillyn promillet tasaisina.

Maantieteelle emme tosiaankaan mitään voi. Suomi on iso maa.

Nyt kuitenkin valtio vetäytyy suuresta osasta maata ja jättää sen oman onnensa nojaan. Tämä suuntaus on nykyajan muoti.

Kyläkyttiä parempi ratkaisu olisikin se, että muutettaisiin keskittämispolitiikan suuntaa.

LAURI KONTRO on Maaseudun Tulevaisuuden päätoimittaja.

lauri.kontro@maaseuduntulevaisuus.fi

Hallitus pitää promillerajan ennallaan

Hallitus pani joulukuussa pisteen keskustelulle rattijuopumuksen promillerajan alentamisesta 0,2 promilleen nykyisestä 0,5:stä.

Hallitus linjasi periaatepäätöksessään, että nykyinen rattijuopumuksen raja 0,5 promillea on perusteltu.

Ministerit kiistelivät asiasta kipakasti vuosi sitten. Liikenneministeri **Merja Kyllönen** (vas.) kannatti promillerajan alentamista.

Kyllönen syytti oikeusministeriötä jopa rattijuoppojen suojelemisesta. Liikenneturvallisuusasiain neuvottelukunta esitti 0,2:ta promillea rajaksi.

Oikeusministeriön edustajat jättivät neuvottelukunnassa eriävän mielipiteen. Oikeusministeri **Anna-Maja Henriksson** (r.) puolusti virkamiehiään.

Turvallisuussuunnitelma ja periaatepäätös tieliikenteen turvallisuudesta ovat luonteeltaan tavoitteellisia linjauksia.

Hallitus noudattaa loppukautenaan tuoretta periaatepäätöstä.

UP/KARI LEPPÄNEN

Kela karsi maaseudun toimistojaan

Lakkautetut toimistot ovat sellaisia, joissa asiointia on ollut vähän.

Kansaneläkelaitoksen (Kela) konttorien määrä väheni vuodenvaihteessa. Kaikkiaan 15 lakkautetun toimiston palvelut korvataan yhteispalvelulla tai Kelan muiden toimistojen palveluilla.

Lakkautetut toimistot ovat Kelan mukaan sellaisia, joissa asiointia on ollut vähän ja jotka ovat olleet avoinna vain 1–2 päivää tai muutaman tunnin viikossa.

Asioiminen on keskittynyt Kelan mukaan yhä enemmän kaupunkeihin ja kasvukeskuksiin.

Kela perustelee puhelin-, verkko- ja yhteispalveluun siirtymistä myös sillä, että moni haluaa asioida toimistoaikojen ulkopuolella.

Yhteispalvelu tarkoittaa samaa toimipistettä esimerkiksi poliisin ja työ- ja elinkeinotoimiston kanssa. Yhteispalvelupisteestä voi Kelan mukaan hakea hakemuslomakkeita ja esitteitä, palauttaa hakemuksen sekä saada yleistä neuvontaa sekä verkkopalvelussa auttamista.

Yhteispalvelupiste ei kuitenkaan vastaanota työeläkehakemuksia tai työeläkkeiden kuntoutushakemuksia.

Samoin syvällisempää tietoa esimerkiksi kuntoutustuesta, perhe-eläkkeestä tai asumistuesta joutuu hakemaan toimistosta, soittamalla palvelunumeroihin tai varaamalla puhelinajan internetin kautta kotona tai yhteispalvelupisteen tietokoneella, vastaava tiedottaja **Minna Latvala** kertoo.

Yhteispalveluun siirryttiin nyt Korpilahdella, Kerimäellä, Mäntyharjussa, Rantasalmella, Joroisissa, Puumalassa, Juuassa ja Liperissä. Kelan mukaan yhteispalvelu on tärkeää, kun etäisyydet ovat pitkiä.

Lakkautettujen toimistojen palvelu siirtyi puolestaan lähitoimistoihin Evijärvellä, Lappajärvellä, Tampereen Linnainmaalla, Pöytyällä, Polvijärvellä, Tohmajärvellä ja Kontiolahdella. Esimerkiksi Evijärven ja Lappajärven lähitoimistot sijaitsevat nyt 43 ja 38 kilometrin päässä Kauhavalla.

Tämäkö on Kelan käsitys lähipalvelusta?

”Siinä se raja on”, Latvala sanoo. Hän painottaa kuitenkin samalla, että Kela on usein kuntia halukkaampi perustamaan yhteispalvelupisteitä asukkaita lähemmäksikin.

Kelan toimisto joutuu sulkemisen suhteen tarkkailulistalle, jos asiakaskäyntejä on alle sata viikossa.

Nyt tehdyt sulkemiset eivät aiheuttaneet irtisanomisia. Palvelemaan jäi vielä 199 Kelan konttoria. Viitisen vuotta sitten niitä oli reilut 260.

EIJA MANSIKKAMÄKI

JAAKKO KILPIÄINEN

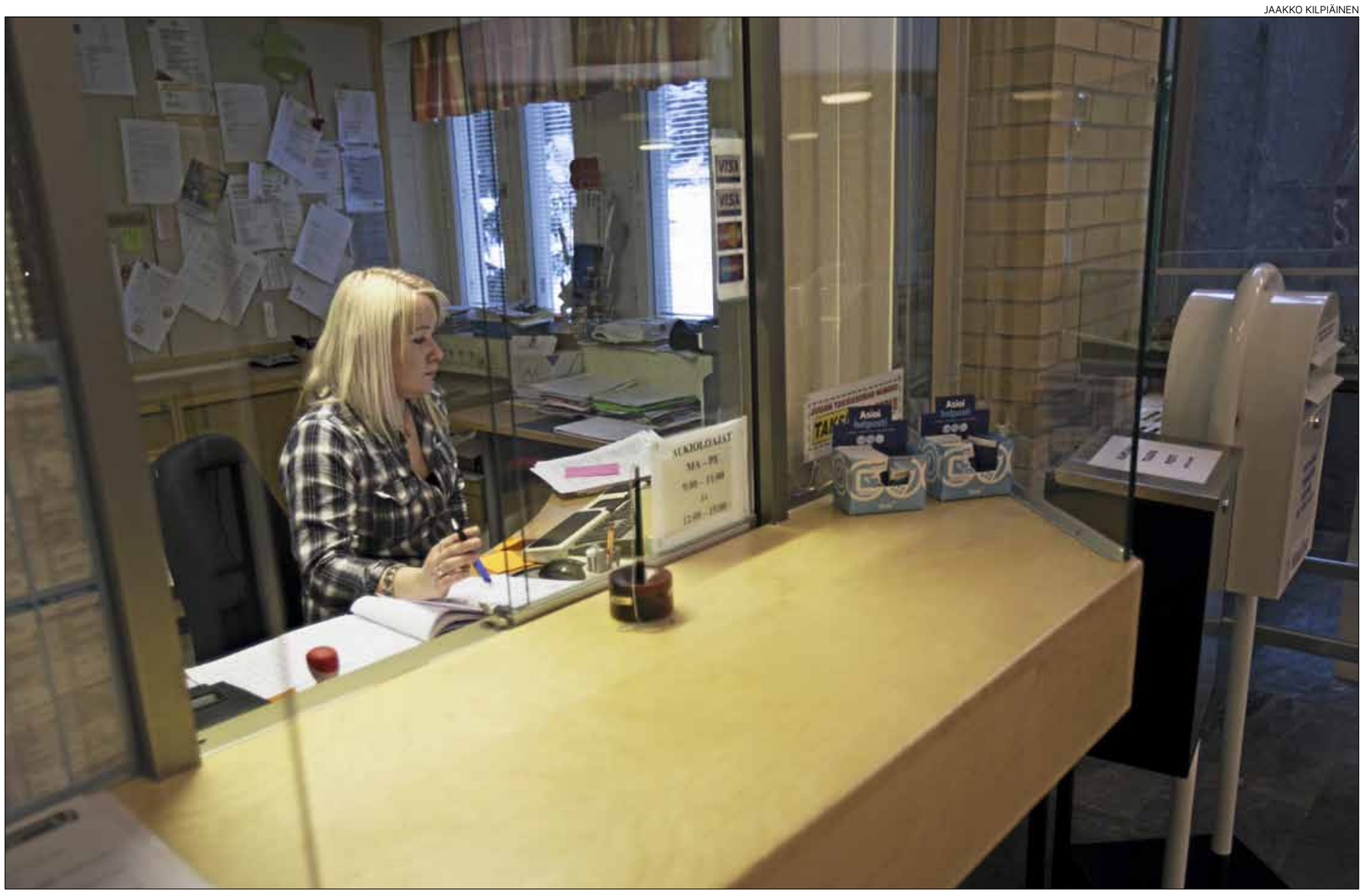

Palveluneuvoja Satu Nevalainen työskentelee yhteispalvelupisteessä Juuassa.

PÄIVÄN KYSYMYS

Muutama puutarha kasvattaa kieloja pienimuotoisesti.

Mistä saatiin presidentille kielokimppu?

Näyttävät kielot koristivat pöytää, kun tasavallan presidentti **Sauli Niinistö** piti uudenvuodenpuhetta tiistaina.

Tulevatko kielot Suomesta, lehdistösihteeri Liina Aulin Tasavallan presidentin kansliasta?

Kieloja ei valitettavasti juurikaan saada Suomesta, joten kukat tilattiin Hollannista. Kimppu valittiin pöydälle, koska kielo on Suomen kansalliskukka. Kieloja on käytetty myös edellisten presidenttien aikana.

Kesänpaikassa Naantalin Kultarannassa on tiettävästi viljelty kieloja, vieläkö viljelette ylipuutarhuri Matti Tuominen?

Muutamaan vuoteen emme ole täällä enää kasvattaneet kieloa. Joskus kokeilimme, mutta luovuimme. Kukinnan onnistuminen juuri sopivaan ajankohtaan on vaikeaa.

Saako Suomessa kasvatettuja kieloja, Kauppapuutarhaliiton toiminnanjohtaja Jyrki Jalkanen?

Muutama puutarha kasvattaa pienimuotoisesti kieloja. Juurakot tulevat silloin Saksasta yleensä. Ahvenanmaalla on hyvää juurakkoa, mutta sitä ei saa ottaa.

Oletteko itse viljellyt kieloja?

Kokeilimme vuosikymmeniä sitten Keski-Suomessa. Paikansimme kelvollisia juurakoita, mutta kukinnan alkaminen vei vuosia. Hinta nousee niin korkeaksi, ettei kotimaiselle kielolle ole kysyntää.

JUHANI VIITALA

VUOSI 2012

Kaivosalueiden pinta-ala kaksinkertaistuu kymmenessä vuodessa

OULU (MT)

Talvivaaran kaivos Sotkamossa hallitsi kaivoksista käytyä keskustelua vuonna 2012. Talvivaara on pinta-alaltaan Suomen suurin kaivos, mutta keskustelun ytimessä sen pitivät ympäristöongelmat.

Louhintamäärissä lähes yhtä suuri Siilinjärven apatiittikaivos ei noussut otsikoihin.

Kaivosyli-insinööri **Terho Liikamaa** Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukesista arvioi, että kaivostoiminta laajenee seuraavien kymmenen vuoden kuluessa ehkä kaksinkertaiseksi. Silloin kaivospiireille olisi varattu 550–600 neliökilometriä eli 0,15 prosenttia Suomen pinta-alasta.

PEKKA FALI

Talvivaara Oyj:n toimitusjohtaja Pekka Perä joutui kovaan tenttiin muun muassa Oulussa toukokuussa.

Miljardien investoinnit

Liikamaan mukaan kaivostoiminta on liki ainoa teollisuudenala, jossa Suomeen syntyy työpaikkoja ja jonne investoidaan.

Työ- ja elinkeinoministeriön mukaan kaivosteollisuus sijoittaa Suomeen lähivuosina nelisen miljardia euroa. Pääosa tiedossa olevista investoinneista ajoittuu vuosille 2014–2017.

Nyt on vireillä 15 merkittävää kaivoshanketta. Suurin on Suhangon palladium- ja platinaesiintymä Ranualla. Se maksaisi 1,0–1,5 miljardia euroa. Kaivoksen rakentaminen ajoittuisi vuosille 2015–2016.

Päätöstä Soklin apatiittikaivoksen avaamisesta odotetaan. Soklin tuotanto käynnistyisi vuonna 2017 Savukoskella Lapissa. Siihen tarvitaan noin 700 miljoonaa euroa.

Puolensataa kaivosta

Suomessa toimii 52 kaivosta, joista useimmat ovat pieniä. Tutkimusjohtaja **Pekka A. Nurmi** Geologian tutkimuskeskus GTK:sta kertoi viime kesän seminaarissa, että kaivostoiminnan liikevaihdon ennustetaan kasvavan 2,5 miljardiin vuonna 2015.

Nyt kaivoksista saa työnsä noin 4 000 henkilöä ja koko mineraaliklusterista 30 000 henkilöä.

Liikamaa suhtautuu varauksella väitteisiin, joiden mukaan kaivostoiminta tuhoaisi ”kuntien kokoisia alueita”. Pinta-alat eivät ole niin valtavia kuin julkisuudessa annetaan ymmärtää, eivätkä alueet sillä tavalla lopullisesti menetettyjä kuin ehkä kuvitellaan.

Liikamaa muistuttaa, että toiminnassa olevia kaivospiirejä on nyt 280 neliökilometrin alueella. Kymmenessä vuodessa tuo alue voisi korkeintaan kaksinkertaistua.

”Se on realistinen arvio.”

Noin suureen kasvuun vaadittaisiin, että kaikki sujuisi aina suunnitelmien mukaan ja kaikki suunnitelmat toteutettaisiin aiotussa mitassa.

JOUKO RÖNKKÖ

Talvivaara on kaivoksista suurin

Nykyisistä kaivosalueista ylivoimaisesti suurin on Talvivaara. Sen kaivospiiri on 60 neliökilometrin suuruinen.

Seuraavana tulee Kittilä kahdeksan neliökilometrin kaivospiirillä.

Myös aiotuista laajennuksista Talvivaara haukkaisi suurimman palan, 70 neliökilometriä.

Toisena tulisi Suhangon kaivos, jos se avataan. Sen kaivospiiri olisi laajennusten jälkeen todennäköisesti 90 neliökilometriä.

Jälkihoidosta vakuus

Liikamaa painottaa, että kaivospiirit eivät ole sama asia kuin louhinta-alue. Esimerkiksi Kittilässä on vain reikä maassa ja maan päällä rakennuksia sekä sivukivikasa. Nämä vievät kahdeksan neliökilometrin kaivospiiristä ehkä yhden neliökilometrin.

Kaivosyhtiöt joutuvat myös hoitamaan kaivosten alueidensa kunnostukset sitten kun toiminta lakkaa. Sitä varten niiden on asetettava vakuudet.

Aluehallintoviranomaiset vaativat vakuudet jätealueiden hoidosta. Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes taas vaatii vakuudet mahdollisesti tarvittavista turvallisuustoimista ja rakennusten purkamisesta.

”Joskus viranomainen saattaa kyllä kieltää purkamisen. Näin tehdään, jos rakennuksia voi hyödyntää esimerkiksi muiden kaivosten rikastusalueina.”

Raiskio vai ei?

Riippuu näkökulmasta, ajatteleeko esimerkiksi avolouhosta menetettynä alueena. Pääsääntöisesti vanhojen avolouhosten annetaan täyttyä vedellä. Niistä muodostuu siis syviä järviä.

Säännösten mukaan louhosten reunat tulee aidata turvallisesti tai reunat on loivennettava niin, että vesialtaaseen mahdollisesti putoava pääsee sieltä pois, Liikamaa kertoo.

Vanhoja kaivosalueita on otettu myös matkailukäyttöön niin Ruotsissa kuin Kanadassa ja Australiassakin.

JOUKO RÖNKKÖ

Metallimalmikaivokset ja ajankohtaiset tutkimuskohteet

Syyskuu 2012

Jalometallit

1 **Iso Kuotko,** kulta, *Agnico-Eagle Ltd*
2 **Hanhimaa,** kulta, *Dragon Mining Ltd*
3 **Kittilä,** kulta, *Agnico-Eagle Ltd*
4 **Kettukuusikko,** kulta, *Taranis Resources Inc.*
5 **Naakenavaara,** kulta, *Taranis Resources Inc.*
6 **Pahtavaara,** kulta, *Lappland Goldminers Ab*
7 **Kiekerömaa,** kulta, *Tertiary Minerals Plc*
8 **Rompas,** kulta, uraani, *Mawson Resources Ltd*
9 **Suhanko-Konttijärvi,** platinaryhmän metallit (PGE), *Gold Fields Arctic Platinum Oy*
10 **Kuusamo,** kulta, *Dragon Mining Ltd*
11 **Laiva,** kulta, *Nordic Mines Ab*
12 **Hirsikangas,** kulta, *Belvedere Resources Finland Oy*
13 **Ängesneva,** kulta, *Belvedere Resources Finland Oy*
14 **Kopsa,** kulta, *Belvedere Mining Oy*
15 **Taivaljärvi,** hopea, *Sotkamo Silver AB*
16 **Pampalo,** kulta, *Endomines AB*
17 **Seinäjoki,** kulta, antimoni, *Nortec Minerals Corp.*
18 **Osikonmäki,** kulta, *Belvedere Resources Finland Oy*
19 **Haveri,** kulta, *Lappland Goldminers Ab*
20 **Orivesi,** kulta, *Dragon Mining Ltd*
21 **Jokisivu,** kulta, *Dragon Mining Ltd*
22 **Kaapelinkulma,** kulta, *Dragon Mining Ltd*

Perusmetallit

23 **Riikonkoski,** kupari, kulta, *Taranis Resources Inc.*
24 **Kevitsa,** nikkeli, kupari, PGE, *First Quantum Minerals Ltd*
25 **Sakatti,** nikkeli, kupari, PGE, *AA Sakatti Mining Oy*
26 **Läntinen Koillismaa,** nikkeli, PGE, *Finore Mining Inc.*
27 **Kuhmo,** nikkeli, *Altona Mining Ltd*
28 **Kuhmo,** nikkeli, *Anglo American Exploration B.V.*
29 **Talvivaara,** nikkeli, sinkki, kupari, *Talvivaara Mining Co.*
30 **Hitura,** nikkeli, *Belvedere Mining Oy*
31 **Pyhäsalmi,** sinkki, kupari, pyriitti, *Inmet Mining Corp.*
32 **Rautavaara,** nikkeli, sinkki, kupari, *Western Areas NL & Magnus Minerals Oy JV*
33 **Kylylahti,** kupari, kulta, sinkki, nikkeli, kobolti, *Altona Mining Ltd*
34 **Valkeisenranta, Särkiniemi,** nikkeli, kupari, *Altona Mining Ltd*

Timantti

35 **Kuusamo,** *Sunrise Resources Plc*
36 **Kuhmo,** *Karelian Diamond Resources Plc*
37 **Kaavi-Kuopio,** *Sunrise Resources Plc*
38 **Kaavi,** *Mantle Diamonds Ltd & Firestone Diamonds Developments JV*

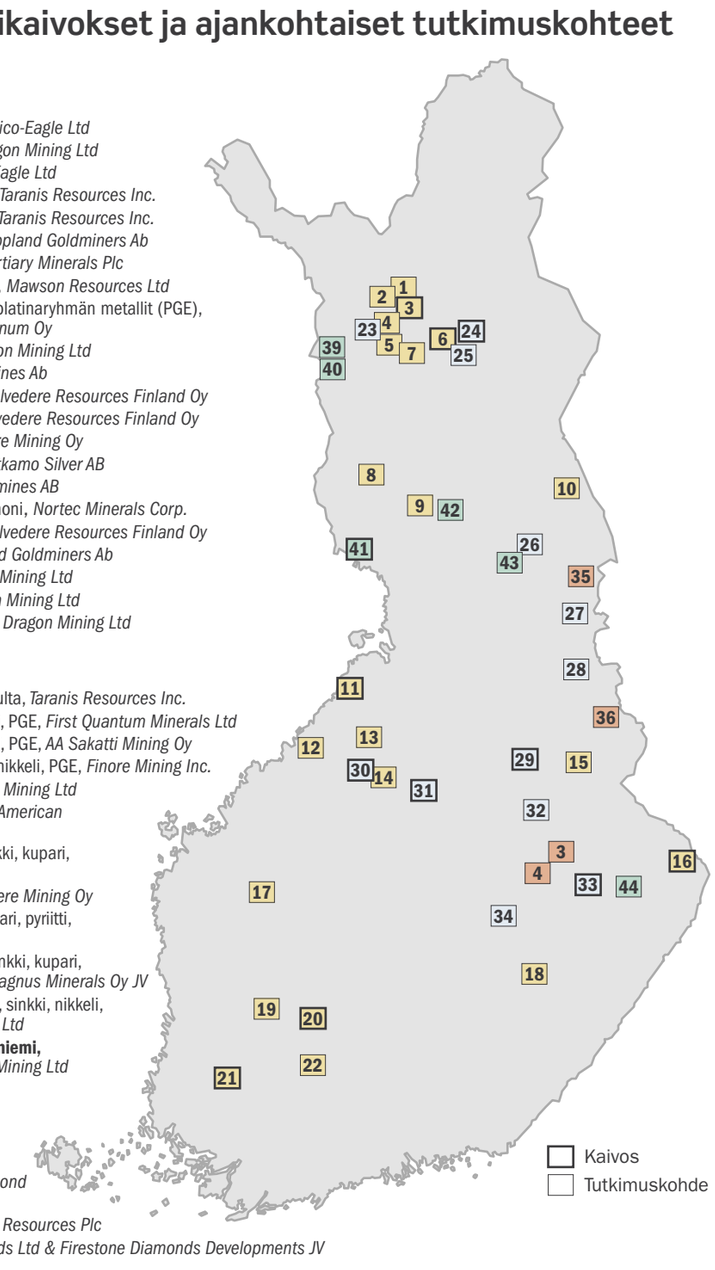

Perusmetallit

39 **Sivakkalehto,** rauta, *Tertiary Minerals Plc*
40 **Kolari,** rauta, kulta, kupari, PGE, *Northland Resources A.S.*
41 **Kemi,** kromi, *Outokumpu Chrome Oy*
42 **Ranua,** uraani, *Mawson Resources Ltd*
43 **Mustavaara,** vanadiini, *Mustavaaran Kaivos Oy*
44 **Eno,** uraani, *Mawson Resources Ltd*

Lähde: GTK MT